

סיפורים לשבת

רבי יעקב פולאק זצ"ל "בעל החילוקים"

בראש הישיבה המפורסמת שבלובלין עמד רב גדול, ראש ישיבה שהרביץ תורה לאלפי תלמידים אשר נהרו לשם מכל קצות תבל, היה זה אדם חכם ופיקח מאין כמוהו, ורבים השכימו לפתחו כדי לקבל ממנו עצה ותושיה.

באחד הימים הגיעו לפניו שני אנשים לדין תורה והרב חרץ את הדין לטובת התובע.

"אם יהודי מסרב לקיים פסק של דין תורה, הריהו טעון בדיקה"

הנתבע סרב למלא אחר פסק הדין כאשר שמע זאת הרב אמר: "אם יהודי מסרב לקיים פסק של דין תורה, הריהו טעון בדיקה ועתיד הוא לתת את הדין על כך". שמעו זאת כל הנוכחים ונסערו לשמע הדברים, ברבות הימים נשתכח המעשה.

לימים נולד לנתבע הסרבן, בן, ונקרא שמו יעקב. הנער גדל ועד מהרה יצאו לו מוניטין בכל העיר. בכל מקום דיברו בילד העילוי, כבן שש ידע ללמוד דף גמרא ולהסבירו כזקן ורגל. באחד הימים נכנס לבית המדרש, התערב בין תלמידי חכמים הדנים בהלכה ותוך כדי פלפול השמיע את דעתו. השתוממו הכל לחריפותו הרבה, אך כשנודע מי הוא ילד זה נענעו בראשם ואמרו בביטול: "דברך נכונים, אך קשה לנו לקבל דעתך כיון שאביך סירב למלא את פסק דינו של ראש הישיבה, לכן עתיד הוא לתת דינו על ידך, והשטן מדבר מתוך גרונו".

יעקב הבן החליט לבקש סליחה על מעשה אביו

לא הבין הילד בתמימותו את הדברים הנוקבים ובכאב חזר הביתה ושאל את אמו מדוע מדברים סרה באביו. אמו ניסתה להרגיעו באמרה: "אל תירא ואל תיחת, בני, הקנאה מדברת מגרונם של האנשים, עוד תגדל ותפרח בתורה לתפארת המשפחה ועם ישראל". נרגע הילד.

למחרת ובשאר הימים, עת דיבר דברי תורה בצבור, שמע אותם דיבורים כואבים. לפיכך הפציר שוב בהוריו עד שסיפרו לו, שאביו סירב למלא פסק דינו של ראש הישיבה והוא הזהירו שעתיד הוא ליתן את הדין על כך, ולכן הם אומרים שעל ידו הוא יתן את הדין. שמע הילד את הדברים והחליט לנסוע לצפת

שם התגורר באותה עת ראש הישיבה, שכבר עזב את לובלין ועלה לארץ ישראל. יעקב הבן החליט לבקש סליחה על מעשה אביו. ואכן, יעקב העילוי הצעיר נסע לארץ ישראל ולאחר תלאות וקשיים הגיע לצפת. כאשר הגיע לצפת, נכנס לבית המדרש וישב בקצה הספסל, עליו ישבו בחורים ולמדו בהתמדה ובשקידה.

בלילה יצאו כל הבחורים לבתיהם, והילד יעקב החליט להישאר בבית המדרש וללון שם, שהרי זה לו יומו הראשון בארץ ובעיר אין לו מכיר ומודע. הוא החל להתעמק בסוגיה שהלומדים עסקו בה באותה עת, ומצא שיש להקשות על הדברים שלמדו. לפיכך כתב את הערותיו על דף ניר והשאירה על שולחן הלימודים.

ראש הישיבה נשאר נבון ומשתומם מבלי שידע להשיב מיד תשובה על הקושיה שהוקשתה

בבוקר הופיע ראשון התלמידים ומצא את הדף עם ההערות על השולחן ובעיינו בכתוב

מצא שכל הסוגיה בה עסקו אתמול מופרכת היא. כשהגיע ראש הישיבה הציג לפניו התלמיד את הדברים שקרא. ראש הישיבה נשאר נבון ומשתומם מבלי שידע להשיב מיד תשובה על הקושיה שהוקשתה. אך מיד אמר לתלמיד: "לא רעיוןך הגה את הקושיה הזאת, אף על פי כן ראוי לך לשבת בראש כיון שהצלחת להסביר אותה כהלכה". הילד יעקב הקשיב ושמע את דברי הרב

והמשיך לעקוב אחריהם כל אותו היום. ובהגיע הלילה השני מצא שגם בסוגיה בה עסקו באותו יום יש להקשות, ואכן גם בלילה זה כתב את הקושיה, אך הוסיף וכתב גם את התירוץ הנראה לו. למחרת בבוקר הופיע שוב אותו תלמיד ומצא את הפתק המוכן, שינן התלמיד היטב את הקושיה הכתוב ואת התירוץ החריף, וכשהגיע ראש הישיבה שוב השמיע התלמיד את הדברים באזני ראש הישיבה. עתה לא יכול ראש הישיבה להתאפק ושאל בסקרנות גוברת: "מי הוא זה שהשמיע דברים חריפים אלו?"

התלמיד שלא רצה לשקר לרבו, ענה: "נכון הוא הדבר שאין הדברים הם משלי, מצאתים כתובים על פתק זה. ובדברו הראה את הכתוב על דף הניר, והוסיף: "ואינני יודע מי כתבם". ראש הישיבה החל לחקור את תלמידו, אם יודעים הם מי הוא היודע לחדש חידושים נפלאים אלו, אך התלמידים השיבו בשלילה. "שמא אליהו הנביא הוא זה?" שאל אחד התלמידים.

"לא", ענה בפסקנות רבם, אליהו הנביא אינו מבקר בבית המדרש בזמן שאני אינני שם, כנראה שהוא אורח בעיר, צאו וחפשוהו".

"ואביך מיהו" - "יהודי פשוט, סבל נושא משקאות", ענה.

התלמידים יצאו למלא את המשימה שהטיל עליהם רבם, והנה בבית המדרש באחת הפניות מצאו ילד שקוע בשינה עמוקה, העירוהו ושאלוהו: "אורח הנך?" "הן", ענה הילד. "מהיכן?" - "מפולין" השיב הילד יעקב. "ואביך מיהו" - "יהודי פשוט, סבל נושא משקאות", ענה. מיהרו וסיפרו לרבם אודות הילד האורח, וכאשר הביאוהו לפני ראש הישיבה מצאו ככלי יקר ומפואר. מני אותו יום ישב הילד בבית המדרש הגה בתורה יומם ולילה. אכל על שולחנם של נגידי העיר ונכבדיה שהעריכוהו בשל למדנותו וחריפותו. כשארכה שהותו בעיר הגיעו אליו שדכנים להציע לו בנות מיוחסות, אולם הוא דחה וסירב למלא מבוקשם, כיון שרצה להמשיך ולהתעלות בתורה. ניסו השדכנים אצל ראש הישיבה והציעו לו את העילוי מלובלין, כי ידעו שעל הצעה זו גם העילוי לא יסרב. ראש הישיבה לא ידע לשית עצות בנפשו, אכן גאון עולם הוא הנער, חשב, אך אביו, אדם פשוט

המשך בעמוד הבא

לעילוי נשמת הבחור החשוב שמואל סגל ז"ל בן רחל שתחי'

לפרסום או לרפואה, הצלחה והנצחה - 058-5828284

בעצמו עמד כל הלילה והרבה בתפילות ותחנונים לפני הקדוש ברוך הוא, שיחוס על נשמת הילד וייתיר אותו לפליטה לעם ישראל ואל ינצח ח"ו השטן. עת הפציע השחר הופיעו התלמידים עם הילד הכבול באזיקים, פנה רבם לנער יעקב ושאלו:

הוא התעטר בתפילין בכונה גדולה ודרש דרשה מעמיקה וחריפה

"האם רצונך להיות בן לעם ישראל, האם רצונך להיות יהודי שלם?" "כן", ענה הילד בעוז, "רוצה אני להיות יהודי כל ימי חיי".

כששמע ראש הישיבה את התשובה הנחרצת של יעקב, ציוה להתיר את הכבלים והלבישוהו בגדי חג. סופר סת"ם הביא לו תפילין ויחד עם כל משפחת הרב הלך לבית המדרש להנחת תפילין. הוא התעטר בתפילין בכונה גדולה ודרש דרשה מעמיקה וחריפה. בשבוע זה חגגה צפת את נישואי יעקב עם בתו של ראש הישיבה.

כאשר גדל הנער, היה לאילן רברבא, הלא הוא: "רבי יעקב פולאק", אשר יסד את שיטת הפלפול בלימוד אשר לא קם כמותו בישראל לחריפות.

זוממים להעבירו על דתו, גם אם ינסה בכוח

מסמטאות צפת מקום נישואי רבי יעקב זצ"ל

לחתוך את הכבלים, התנגדו לו ואחרי שתעברו בשלום את הלילה, טבלוהו במקוה והביאוהו אלי כבול בשלשלאות".

קיימו התלמידים את דברי רבם, ראש הישיבה

הוא, סבל בשוק וכל יחוס אין לו. כיון שספק היה בלבו, שאל את בתו, והיא ענתה: "אם מה' יצא הדבר, מסכימה אני", שמע זאת אביה והוא הסכים לתת את בתו לעילוי מלובלין. בימים ההם, היו משיאים את הבנים והבנות בגיל צעיר ביותר, וגם ראש הישיבה לא שינה מן המנהג, וכל זה ארע עוד טרם מלאו לילד יעקב שלש עשרה שנים ולא נתחייב עדיין בעול המצוות.

חודש טרם הגיעו למצוות החל יעקב לחשוש שעתה עלול לחול מפנה בחייו, ועתידה להתקיים אזהרתו של ראש הישיבה שהזהיר את אביו. בצר לו סיפר לכלתו ולאמה את כל הקורות אותו ואת הגזירה שנגזרה עליו, "פוקד עוון אבות על בנים".

כשיספרה הכלה את הדברים לאביה, נתרגש ונזכר במעשה, ודאג על כך שבמו פיו הוציא גזר דין הפוגע עכשיו בו. בינתיים החל לטכס עצה כיצד להעביר את רוע הגזירה.

בלילה שלפני הבר מצוה קרא ראש הישיבה לשנים מתלמידיו ואמר להם: "שהו במחיצת הילד יעקב, שימו אזיקים על ידיו ועל רגליו כדי שלא יוכל להימלט, כי כוחות הטומאה

העיקר הוא המעשה המשך מעמוד 1

הודעה משמחת

המעוניינים
שיערך עבורם
תיקון מרן החיד"א
הקדוש להצלחה,
לרפואה, לפרנסה
ולמציאת הזיווג,

יתקשרו לטלפון
058-5828284

ופתאום, תוך כדי הויכוח הסוער ביניהם, מופיע הרב. או אז, כשהבחינו ברב, החליטו שניהם פה אחד שהוא יהיה הסנדק ובכך הכל יבוא על מקומו בשלום. ואכן, הרב שימש בתור סנדק באותה הברית. לאחר שהסתיים הברית, ניגש האב המאושר לרב כשעיניו דומעות מהתרגשות ואמר לו: "אתה הצלת את הבן שלי. אילו לא היית משכנע את אשתי להתחיל לאכול ולהפסיק את שביתת הרעב שעשתה, לא היה סיכוי שהבן יחיה. וכעת משמים הוקירו לך תודה בזה שבהשגחה פרטית הופעת בזמן ונבחרת לשמש בתור סנדק לילד".

להפסיק את שביתת הרעב שלה ולנסות לבנות את חיי הנישואין מחדש עם בעלה.

עברו כמה חודשים ויום אחד הגיע האברך שסיפר בראשונה לרב על הבעיות של בני הזוג, לביתו של הרב כשבשורה בפיו: בן נולד לבני הזוג ומחר תיערך הברית. בשעה היעודה הרב וובר הגיע לאולם הברית. דקות ספורות לפני הופעתו, פרץ ויכוח חדש בין בני הזוג. הפעם היה זה בדבר זהותו של הסנדק. האשה רצתה שיהיה זה אחד מבני משפחתה ואילו הבעל ביקש שיהיה זה אחד מבני משפחתו.

דבר העורך המשך מעמוד 1

ורק מתנות חנים שהרי לנו לא מגיע דבר וחצי דבר וכפי שמורי ורבי הגה"צ המשפיע רבי משה וובר זיע"א היה נוהג לומר: "בורא עולם הכין עבורנו עולם מלא בכל טוב מבלי שאנו נשקיע בו דבר".

רבי 137

להחמיא להם ולשבח אותם מעומק הלב על מעשיהם החיוביים.

ומעניין זה נלמד קל וחומר גדול בעבודת ה': אם לבשר ודם אנו מחוייבים להודות מעומק הלב, קל וחומר ובן בנו של **קל וחומר כמה עלינו להודות לבורא עולם על כך שהוא מעניק לנו אך**